

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTERIJA
SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJA

POLICININKO RENGIMO STANDARTAS

Profesinio išsilavinimo lygis – penktasis

Vilnius, 2008

Parengta Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos lėšomis,
įgyvendinant projektą Nr. BPD2004-ESF-2.4.0-01-04/0156
„Nacionalinės profesinio rengimo standartų sistemos plėtra“

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo
ministro ir Lietuvos Respublikos socialinės
apsaugos ir darbo ministro 2007 m. spalio 8 d.
įsakymu Nr. ISAK-1970/A1-279

POLICININKO RENGIMO STANDARTAS

I. PROFESINIO RENGIMO STANDARTO REKVIZITAI

1. Profesinio išsilavinimo lygis – penktasis.
2. Valstybinis kodas – S586101.
3. Suteikiama kvalifikacija – policininkas.
4. Bazinis išsilavinimas – vidurinis ir pirminės grandies policijos pareigūno kvalifikacija.

II. PROFESINIO RENGIMO STANDARTO TURINYS

5. Trumpas profesinės veiklos aprašymas:
 - 5.1. Policininko rengimo standartas (toliau – Standartas) parengtas atsižvelgiant į darbo rinkos pokyčius, Standarto rengimo darbo grupės atliktus kvalifikacijų tyrimo rezultatus ir remiantis kitų šalių patirtimi. Šis Standartas – pagrindas penktojo profesinio išsilavinimo lygio studijų programai rengti.
 - 5.2. Pagal šį Standartą parengta studijų programa skirta asmenims, įgijusiems pirminės grandies policijos pareigūno kvalifikaciją pagal trečiojo profesinio išsilavinimo lygio policininko rengimo standartą ir ne mažiau kaip vienerius metus dirbusiems policijos įstaigose.
 - 5.3. Asmenys, sėkmingai baigę šio Standarto reglamentuojamą policininko studijų programą, įgyja profesines kompetencijas savarankiškai atlikti asmeninės atsakomybės reikalaujančių darbą šiose veiklos srityse: visuomenės saugumo ir viešosios tvarkos užtikrinimas; nusikalstamų veikų ir administracinių teisės pažeidimų prevencija; nusikalstamų veikų ir administracinių teisės pažeidimų atskleidimas ir tyrimas.
 - 5.4. Turintis aukštąjį neuniversitetinį išsilavinimą policininkas galės dirbti vidurinės grandies policijos pareigūnu ir gauti B lygio pareigybes.
 - 5.5. Sėkmingą vidurinės grandies policijos pareigūno darbą lems žinios ir įgūdžiai, tinkamas fizinis ir kovinis pasirengimas, užsienio kalbų mokėjimas, kompiuterinis raštingumas, siekimas tobulinti profesinę veiklą ir policijos pareigūnui būtinos savybės: pagarba žmogaus teisėms ir laisvėms, pagarba įstatymams ir valstybei, politinis neutralumas, moralės normų ir socialinių vertybių suvokimas ir laikymasis, mokėjimas derinti priešingus interesus.
6. Policininko tikslas – užtikrinti visuomenės saugumą ir viešąją tvarką, vykdyti nusikalstamų veikų ir administracinių teisės pažeidimų prevenciją, nusikalstamų veikų ir administracinių teisės pažeidimų atskleidimą bei tyrimą.
7. Policininko veiklos sritys, kompetencijos pateikiamos Standarto 1 priede.
8. Policininko kompetencijų ribos, studijų tikslai, kompetencijų vertinimas pateikiami Standarto 2 priede.
9. Sėkmingam vidurinės grandies policininko profesiniam rengimui ir tolesniam darbui bei tobulinimuisi yra svarbūs šie bendrieji gebėjimai:
 - 9.1. lojalumas profesijai;
 - 9.2. gebėjimas elgtis stresinėse situacijose (priimti tinkamą sprendimą);
 - 9.3. objektyvumas;
 - 9.4. gebėjimas išklausti;
 - 9.5. bendrauti ir spręsti praktines problemas ir situacijas;

- 9.6. nuolatinis naujų profesinių žinių siekimas;
 - 9.7. fizinis pasirengimas;
 - 9.8. noras tobulėti;
 - 9.9. darbas kolektyve (komandoje);
 - 9.10. kalbų mokėjimas;
 - 9.11. darbas su informacija ir informacinėmis technologijomis.
 10. Baigiamasis kvalifikacijos vertinimas:
 - 10.1. Policininko kvalifikacija suteikiama studentui, baigusiam visą studijų programą, įgijusiam Standarte apibrėžtas kompetencijas ir gavusiam teigiamą baigiamąjį kvalifikacijos įvertinimą.
 - 10.2. Vadovaujantis Standarte įvardytais kompetencijų vertinimo kriterijais, tikrinamos ir įvertinamos:
 - 10.2.1. studijų procese – visos Standarte apibrėžtos kompetencijos;
 - 10.2.2. baigiamojo kvalifikacijos vertinimo metu – pasirinktos kompetencijos.
 - 10.3. Baigiamojo kvalifikacijos vertinimo organizavimą ir vykdymą, dokumentų išdavimą reglamentuoja Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija.
-

POLICININKO VEIKLOS SRITYS IR KOMPETENCIJOS

Veiklos sritys	Kompetencijos
1. Visuomenės saugumo ir viešosios tvarkos užtikrinimas	1.1. Užtikrinti žmogaus teisių ir laisvių apsaugą 1.2. Užtikrinti viešąjį saugumą 1.3. Naudotis tarptautinio policijos bendradarbiavimo priemonėmis ir būdais
2. Nusikalstamų veikų ir administracinių teisės pažeidimų prevencija	2.1. Vykdyti bendrąją prevenciją ir teikti socialinę pagalbą 2.2. Vykdyti individualiąją prevenciją
3. Nusikalstamų veikų ir administracinių teisės pažeidimų atskleidimas ir tyrimas	3.1. Kvalifikuoti administracinius teisės pažeidimus ir nusikalstamas veikas 3.2. Vykdyti administracinių teisės pažeidimų bylų teiseną 3.3. Atlikti ikiteisminį tyrimą 3.4. Vykdyti operatyvinę veiklą

Policininko rengimo standarto
2 priedas

POLICININKO KOMPETENCIJŲ RIBOS, STUDIJŲ TIKSLAI IR KOMPETENCIJŲ VERTINIMAS

Veiklos sritys	Kompetencijų apibūdinimas		Studijų tikslai	Kompetencijų vertinimas
	kompetencijos	kompetencijų ribos		
1. Visuomenės saugumo ir viešosios tvarkos užtikrinimas	1.1. Užtikrinti žmogaus teisių ir laisvių apsaugą	Žmogaus teisių ir laisvių apsaugos samprata, klasifikacija, nacionaliniai ir tarptautiniai teisinio reguliavimo pagrindai. Pagrindinės tarptautinės ir nacionalinės institucijos, užtikrinančios žmogaus teisių bei laisvių apsaugą.	1.1.1. Gerbti ir saugoti žmonių teises ir laisves 1.1.2. Išmanyti nacionalinius ir pagrindinius tarptautinius teisės aktus, jų turinį, reglamentuojančius žmogaus teises ir laisves 1.1.3. Išmanyti teisminių institucijų sistemą, specialias žmogaus teisių gynimo institucijas, jų struktūrą, kompetenciją 1.1.4. Žinoti Europos Žmogaus Teisių Teismo kompetenciją, peticijų priimtumo kriterijus, sprendimų įgyvendinimą	Paašškinta žmogaus teisių ir laisvių apsaugos samprata (turinys). Įvardytos pagrindinės tarptautinės ir nacionalinės institucijos, užtikrinančios žmogaus teisių ir laisvių apsaugą, paašškinta jų kompetencija.
	1.2. Užtikrinti viešąją saugumą	Viešosios tvarkos, viešosios vietos samprata ir jos užtikrinimo priemonės, būdai. Viešosios tvarkos užtikrinimas ekstremalių situacijų metu (grupinių viešosios tvarkos pažeidimų, masinių riaušių, stichinių nelaimių, epidemijų	1.2.1. Užkardyti teisės pažeidimus, sulaukyti asmenį, padariusį teisės pažeidimą, įveikti jo pasipriešinimą 1.2.2. Suprasti viešosios tvarkos, viešosios vietos sampratą ir žinoti jos užtikrinimo priemones ir būdus 1.2.3. Žinoti areštinių, konvojaus padalinių veiklą, juose laikomų (konvojuojamų) asmenų teisinę padėtį 1.2.4. Organizuoti ir vykdyti saugaus eismo priežiūrą	Paašškinta viešosios tvarkos, viešosios vietos samprata. Paašškinta policijos įstaigų viešosios policijos struktūrinių padalinių kompetencija, funkcijos. Įvertinta kritinė (ekstremali) situacija

		<p>radioaktyvaus ir bakteriologinio teritorijos užkrato ir kitais ekstremaliais atvejais). Areštinių ir konvojaus padalinių veikla. Saugaus eismo priežiūros organizavimas ir vykdymas. Policijos kompetencijai priskirtos licencijuojamos ūkinės, komercinės veiklos kontrolė. Migracijos procesų administravimas. Policijos įstaigų struktūrinių padalinių veiklos administravimas ir pajėgų valdymas.</p>	<p>1.2.5. Išmanyti teisės aktus, reglamentuojančius policijos kontroliuojamą, licencijuojamą ūkinę ir komercinę veiklą, ir gebėti juos taikyti praktinėje veikloje 1.2.6. Suprasti migracijos procesų teisinių reglamentavimą ir atpažinti užsieniečių, neteisėtai esančių Lietuvos Respublikoje 1.2.7. Išmanyti administravimo funkcijas ir mokėti atlikti jas pagal kompetenciją 1.2.8. Reaguoti į ištisą parą gaunamą informaciją apie įvykius ir teisės pažeidimus, tinkamai ir operatyviai valdyti policijos pajėgas</p>	<p>ir pasirinktos adekvačios priemonės jai spręsti. Naudojamos duomenų bazėmis. Paaiškinta užsieniečių teisinė padėtis Lietuvos Respublikoje. Parengti veiklos planavimo ir atsiskaitymo dokumentai. Paaiškintas policijos pareigūnų teisinis statusas, priėmimo į policijos įstaigas, atleidimo iš jų, skatinimo ir draudimo, laipsnių suteikimo tvarka.</p>
<p>1.3. Naudotis tarptautinio policijos bendradarbiavimo priemonėmis ir būdais</p>	<p>Europos Sąjungos teisyno samprata. Tarptautinių policijos organizacijų veikla kovojant su organizuotu nusikalstamumu. Kitos valstybių policijos pajėgų bendradarbiavimo priemonės. Europos arešto orderis. Ekstradicija ir jos vykdymas.</p>	<p>1.3.1. Vykdyti funkcijas (sekimas ir persekiojimas kertant sieną, keitimasis informacija ir kt.), susijusias su Šengeno <i>acquis</i> reikalavimų įgyvendinimu 1.3.2. Išmanyti nacionalines ir tarptautines policijos organizacijas, policijos bendradarbiavimo su šiomis organizacijomis, taip pat per ryšių palaikymo pareigūnų tinklą galimybes bei tvarką ir taikyti tai praktikoje 1.3.3. Žinoti ekstradicijos ir Europos arešto orderio taikymo sritis, vykdymo</p>	<p>Apibūdinta Šengeno <i>acquis</i> samprata ir principai. Išsamiai paaiškinta Lietuvos policijos bendradarbiavimo su tarptautinėmis policijos organizacijomis tvarka ir atliktos praktinės užduotys (pagal parinktas situacijas).</p>	

			<p>pagrindus, turinį ir formą, išduodamo asmens perdavimo tvarką</p> <p>1.3.4. Žinoti informacijos kompiuterizuotas sistemas ir mokėti jas taikyti praktikoje</p> <p>1.3.5. Žinoti pagrindines Europos Sąjungos institucijas ir jų priimamus sprendimus</p>	<p>Išvardyti ir paaiškinti teisės aktai, reglamentuojantys policijos tarptautinį bendradarbiavimą.</p> <p>Išvardytos policijos tarptautinio bendradarbiavimo priemonės (Europolas, Interpolas, ryšių palaikymo pareigūnai), jų kompetencija ir apibūdinta praktinė nauda.</p> <p>Paaiškinta Europos arešto orderio ir ekstradicijos paskirtis, vykdymo tvarka ir mokėjimas taikyti praktikoje.</p> <p>Paaiškinta informacijos kompiuterizuota sistema (Europolo informacinė sistema, Europolo indeksų sistema ir Europolo analizės sistema) ir mokėjimas taikyti praktikoje.</p> <p>Išvardytos Europos Sąjungos pagrindinės</p>
--	--	--	---	---

2. Nusikalstamų veikų ir administracinių teisės pažeidimų prevencija	2.1. Vykdyti bendrąją prevenciją ir teikti socialinę pagalbą	Visuomenės, nevyriausybinų organizacijų, privačių įmonių ir kitų institucijų, kurios tiesiogiai nesusijusios su nusikalstamų veikų prevencija, taip pat pavienių asmenų aktyvaus dalyvavimo nusikalstamų veikų ir kitų teisės pažeidimų prevencijoje organizavimas. Policijos rėmėjų ir kito visuomenės aktyvo veiklos organizavimas. Socialinės pagalbos samprata, teisės aktai ir jų taikymas praktikoje. Bendruomenės konsultavimas ir socialinės pagalbos teikimas policijos kompetencijai priskirtais klausimais.	2.1.1 Inicijuoti ir organizuoti bendruomenės aktyvo būrimąsi į saugios kaimynystės grupes ir kitokiais būdais padėti formuoti saugios aplinkos sistemą 2.1.2 Išmanyti teisės aktus, reglamentuojančius policijos rėmėjų, seniūnijų tarybų, visuomeninių tarybų prie policijos komisariatų ir kitų bendruomenių steigimą ir veiklą 2.1.3 Analizuoti nusikalstamumo, teisės pažeidimų priežastis ir sąlygas bei daryti tinkamas išvadas 2.1.4 Išmanyti nacionalines prevencijos programas 2.1.5 Suvokti policijos teikiamos socialinės pagalbos sampratą 2.1.6 Žinoti teisės aktus, reglamentuojančius asmenų prašymų nagrinėjimą	institucijos ir jų priimami sprendimai. Apibūdinta bendrosios prevencijos samprata. Išvardyti ir apibūdinti teisės aktai, reglamentuojantys policijos rėmėjų, seniūnijų tarybų, visuomeninių tarybų prie policijos komisariatų ir kitų bendruomenių steigimą ir veiklą. Paašškintas policijos teikiamos socialinės pagalbos turinys. Teiktos konsultacijos gyventojams (pagal užduotis). Parengta analitinė pažyma ir planas. Išnagrinėtas prašymas, parengtas teikimas ir atsakymas pareiškėjui.
2.2 Vykdyti individualiąją prevenciją	2.2.1. Organizuoti ir atlikti asmenims paskirtų draudimų ir įpareigojimų kontrolę 2.2.2. Žinoti Kalėjimų departamentui prie Teisingumo ministerijos	Policijos kontroliuojamų rizikos grupės asmenų ir policiją dominančių vaikų samprata.	2.2.1. Organizuoti ir atlikti asmenims paskirtų draudimų ir įpareigojimų kontrolę 2.2.2. Žinoti Kalėjimų departamentui prie Teisingumo ministerijos	Paašškinta individualiosios prevencijos samprata. Paašškintas draudimų,

3. Nusikalstamų veikų ir administracinių teisės pažeidimų atskleidimas ir tyrimas	3.1. Kvalifikuoti administracinius teisės pažeidimus ir nusikalstamas veikas (nusikaltimus ir baudžiamuosius nusižengimus)	<p>Individualus veikimas asmenų, kurie linke daryti teisės pažeidimus ar ateityje gali tapti nusikaltėliais arba aukomis.</p> <p>Recidyvinio nusikalstamumo, vaikų teisės pažeidimų, narkomanijos, smurto prieš vaikus ir vaikų seksualinio išnaudojimo, smurto šeimoje ir kt. prevencija.</p> <p>Prevencinių programų (projektų) rengimas, įgyvendinimas, rezultatų apibendrinimas ir analizavimas.</p>	<p>pavaldžių pataisos inspekcijų kompetenciją recidyvinio nusikalstamumo srityje</p> <p>2.2.3. Išmanyti teisės aktus, reglamentuojančius pataisos inspekcijų ir policijos bendradarbiavimą, keitimąsi informacija</p> <p>2.2.4. Organizuoti priemones, skirtas individualiai veikti asmenis, galinčius tapti teisės pažeidimų aukomis</p> <p>2.2.5. Suvokti policijos kontroliuojamų asmenų ir policiją dominančių vaikų sampratą</p> <p>2.2.6. Organizuoti priemones, skirtas vaikų teisės pažeidimų, narkomanijos, smurto prieš vaikus ir vaikų seksualinio išnaudojimo, smurto šeimoje prevencijai</p> <p>2.2.7. Išmanyti prevencinių programų (projektų) rengimo metodiką</p>	<p>įpareigojimų kontrolės organizavimas ir įforminimas.</p> <p>Išspręstas buitinis konfliktas.</p> <p>Paašškinta policijos kontroliuojamų asmenų ir policiją dominančių asmenų samprata.</p> <p>Parengta priemonė, skirta vaikų teisės pažeidimų, narkomanijos, smurto prieš vaikus ir vaikų seksualinio išnaudojimo, smurto šeimoje prevencijai.</p> <p>Parengta prevencinė programa (projektas).</p>
3. Nusikalstamų veikų ir administracinių teisės pažeidimų atskleidimas ir tyrimas	3.1. Kvalifikuoti administracinius teisės pažeidimus ir nusikalstamas veikas (nusikaltimus ir baudžiamuosius nusižengimus)	<p>Administracinių teisės pažeidimų kodekso, Baudžiamojo kodekso, Baudžiamojo proceso kodekso ir lydimųjų teisės aktų normų taikymas policijos veikloje.</p> <p>Civilinio kodekso, Civilinio proceso kodekso pagrindai.</p>	<p>3.1.1. Atriboti administracinės, baudžiamosios, civilinės teisės reguliuojamus teisinius santykius praktikoje, skirti teisinės atsakomybės rūšis</p> <p>3.1.2. Taikyti materialinės teisės normas konkrečiam teisės pažeidimui</p> <p>3.1.3. Žinoti ikiteisminio tyrimo ištaigas ir jų kompetenciją</p>	<p>Paašškinta nusikalstamos veikos ir administracinio teisės pažeidimo sąvoka, sudėtis, rūšys, teisinė atsakomybė.</p> <p>Išvardytos ikiteisminio tyrimo ištaigos ir paašškinta jų kompetencija.</p> <p>Teisiškai įvertintas</p>

	<p>3.2. Vykdyti administracinių teisės pažeidimų bylų teisena</p>	<p>Administracinių teisės pažeidimų bylų rengimas ir nagrinėjimas, teisės aktai ir jų taikymas</p>	<p>3.2.1. Žinoti administracinės teisės reguliuojamas sritis 3.2.2. Išmanyti teisės aktus, reglamentuojančius administracinių teisės pažeidimų bylų rengimą ir nagrinėjimą, taikyti juos praktikoje 3.2.3. Išmanyti tam tikrų administracinių teisės pažeidimų bylų rengimo ir nagrinėjimo ypatumus 3.2.4. Vykdyti nutarimus, skirti administracines nuobaudas</p>	<p>(kvalifikuotas) teisės pažeidimas (pagal užduotį). Išvardytos ir apibūdintos administracinės teisės reguliuojamos sritys. Paašškintos administracinių teisės pažeidimų bylų teisenos stadijos. Iforminti įrodymai administracinio teisės pažeidimo byloje. Parengti administracinio teisės pažeidimo bylos dokumentai.</p>
<p>3.3. Atlikti ikiteisminį tyrimą</p>	<p>Ikiteisminio tyrimo pradžios, registracijos, apskaitos, eigos tvarka. Ikiteisminio tyrimo veiksmų atlikimas. Ikiteisminio tyrimo veiksmų fiksavimas ir dokumentų įforminimas. Kriminalistinių tyrimų galimybių panaudojimas baudžiamajame procese. Kriminalistinių tyrimų atlikimą, objektų paėmimą, įforminimą, saugojimą, gabenimą, pateikimą specialistams</p>	<p>3.3.1. Išmanyti baudžiamojo proceso įstatymą ir poįstatyminius teisės aktus, reglamentuojančius ikiteisminio tyrimo pradžią, registraciją, apskaitą, eigą 3.3.2. Atlikti visus procesinius veiksmus ir įforminti baudžiamojo proceso dokumentus 3.3.3. Išmanyti ikiteisminio tyrimo veiksmų atlikimo taktiką 3.3.4. Žinoti reikalavimus, keliamus kriminalistinių tyrimų objektams paimti, įforminti, saugoti, gabenti, pateikti specialistams 3.3.5. Išmanyti kriminalistikos metodus, techniką ir taktiką</p>	<p>Paašškinta ikiteisminio tyrimo veiksmų atlikimo tvarka, ypatumai. Apibūdinti kriminalistiniai tyrimai, jų objektams keliami reikalavimai pateikiant juos specialistui. Atlikti ikiteisminio tyrimo veiksmus ir įforminti baudžiamojo proceso dokumentai (pagal užduotis).</p>	

	3.4. Vykdyti operatyvinę veiklą	<p>reglamentuojantys teisės aktai ir jų taikymas</p> <p>Operatyvinę veiklą reglamentuojantys teisės aktai, jų taikymas organizuojant ir atliekant operatyvinius veiksmus. Asmenų paieška: nacionalinė; tarptautinė. Asmens tapatybės nustatymą reglamentuojantys teisės aktai ir jų taikymas.</p>	<p>atskleidžiant nusikalstamas veikas</p> <p>3.4.1. Išmanyti teisės aktus, reglamentuojančius operatyvinę veiklą, išlaptintos informacijos administravimą, operatyvinės veiklos subjektų veiklą, ir gebėti taikyti juos praktinėje veikloje</p> <p>3.4.2. Planuoti, organizuoti ir atlikti operatyvinės veiklos priemones, metodus, nusikalstamos veikos imitacijos modelį ir kontroliuojamą gabenimą</p> <p>3.4.3. Išmanyti operatyvinių veiksmų atlikimo taktiką, asmenų pagalbą operatyvinėje veikloje, informacijos išslaptinimo ir procesinio įforminimo ypatumus</p> <p>3.4.4. Tvarkyti operatyvinio tyrimo ir kitas operatyvines bylas.</p> <p>3.4.5. Išmanyti nacionalinės ir tarptautinės asmenų paieškos organizavimo tvarką ir atlikimo taktiką</p> <p>3.4.6. Atlikti asmens tapatybės nustatymą</p>	<p>Paaiškintas operatyvinės veiklos teisinis reguliavimas, jos principai, uždaviniai ir objektai, išvardyti operatyvinės veiklos subjektai, jų teisės ir pareigos. Apibūdinta atskirų operatyvinių veiksmų atlikimo tvarka, išvardyti operatyvinio tyrimo teisiniai pagrindai, paaiškinti išlaptintos informacijos išslaptinimo ir procesinio įforminimo ypatumai. Apibūdintos operatyvinės bylos ir jų tvarkymo ypatumai, paaiškinta asmenų pagalba operatyvinėje veikloje. Parengtas operatyvinių veiksmų planas. Paaiškinta nacionalinės ir</p>
--	---------------------------------	---	---	--

				tarptautinės asmenų paieškos organizavimo tvarka. Parengtas dingusio be žinios asmens paieškos veiksmų planas.
--	--	--	--	--
